

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра журналістики та філології

**ПІДГОТОВКА НОВИНИХ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ МАТЕРІАЛІВ:
АВТОРСЬКА ДОБІРКА**

**Writing News Journalistic Materials on a Topical Issue : The Author's
Collection**

Кваліфікаційна робота освітнього рівня «бакалавр»

спеціальності 061 Журналістика

освітньої програми 06 Журналістика

студентки IV курсу факультету ІФСК

денної форми навчання, група Жт-81

Пашкової Ганни Віталіївни

Науковий керівник –

Стоян Раїса Сергіївна

ст. викладач кафедри журналістики та філології

Суми 2022

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ВСТУП.....	3
1. Теоретичні аспекти вивчення інформаційних жанрів журналістики.....	5
2. Журналістські стандарти	10
3. Аналіз авторської добірки новинних матеріалів.....	16
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	21
II. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ.....	23
ВИСНОВКИ.....	30

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку людства журналістика є одним із важливих інструментів впливу на соціум, економіку та політику держави загалом. Професія журналіста сьогодні є досить популярною та приваблює велику кількість молоді своїми перевагами та широкими можливостями. Адже вона містить у собі цілий ряд різноманітних творчих професій, що окремо є самодостатніми.

Здійснюючи свої професійні обов'язки, журналіст повинен бути вмілим комунікатором та психологом, щоб знайти спільну мову зі співбесідником. Під час збору інформації необхідно виявити неабиякі особисті здібності, бо ж інколи потрібно працювати непомітно, а інколи надто вже важливо, щоби вам довіряли. Звісно, спілкуючись щоденно з великою кількістю людей журналіст виконує також, до певної міри, функції педагога, адже, подаючи факти (фактаж), він повідомляє аудиторії щось нове, пропагує, наприклад, здоровий спосіб життя, дбайливе ставлення до довкілля, розповідає історії, які надихають інших. Журналістика, мабуть, як ніяка інша, жодна сфера, дає можливість, створює умови, аби стати особистістю, всебічно проявити свої таланти, творчі здібності, врешті-решт, харизму у повному розмаїтті.

Беручи до уваги реалії українського життя, сьогодні журналіст є тим, хто відкриває людям очі на правду. Відіграє важливу роль в регулюванні інформаційної сфери під час повномасштабного воєнного вторгнення Російської Федерації в Україну. Український телевізійний журналіст, воєнний репортер Андрій Цаплієнко зауважив: ще навесні минулого року було зрозуміло, що розпочалася війна, і тоді він разом з журналісткою Hromadske.tv Наталею Гуменюк пропонував об'єднатися та діяти. "Тоді вже стало зрозуміло, що в першу чергу журналістській спільноті треба переступити через корпоративні комерційні інтереси і організуватися. Не

пропагандистським фронтом, а скоріше інформаційним фронтом, щоби протидіяти в інформаційній війні, – пояснює він. – Тому що ця війна почалася саме з інформаційної агресії на нашій території. Агресії на нашу свідомість, на наш мозок, на наш спосіб життя” [12].

Актуальність роботи визначається тим, що багато молодих, та навіть і досвідчених, медійників вдаються до порушення, або ж неповною мірою дотримуються журналістських новинних стандартів. Відтак вкрай важливим є розкриття їхнього значення: нехтування фаховими стандартами, зазвичай, призводить і до недотримання норм Кодексу етики українського журналіста. А отже, несумлінний журналіст почасти наражає себе навіть на юридичну відповідальність.

Вивченню цього питання приділяли увагу такі дослідники як З. Вайшенберг, І. Л. Михайлин, В. Пельт, Е. Бойд, Г.І. Назарченко та інші. У 1954 році на II Всесвітньому Конгресі Міжнародної федерації журналістів було прийнято Декларацію принципів поведінки журналістів. Ці стандарти є визнані більшістю українських медійних організацій (Детектор медіа, Комісія журналістської етики, Інститут демократії ім. Пилипа Орлика) та базуються на засадах редакційних політик таких світових ЗМІ, як Reuters, BBC, Deutsche Welle.

Метою дипломної роботи є підготовка новинних журналістських матеріалів, в основі яких авторська добірка медійних творів.

Для досягнення мети необхідно було здійснити:

- опрацювання теоретичної бази;
- охарактеризування власних робіт;
- створення авторської добірки.

Структура роботи складається із двох частин: пояснювальної записки та інформаційного продукту, каталогу використаних джерел, авторської добірки матеріалів та висновків. Загальний обсяг роботи становить ...сторінок.

1. Теоретичні аспекти вивчення інформаційних жанрів журналістики

Будь-який задум журналіста втілюється у формі певного жанру. Щоразу, гортаючи шпальти газет або вмикаючи телевізор, радіоприймач, смартфон кожен з нас стає читачем, слухачем та глядачем, і сприймаємо не просто якісь там тексти, дописи, а найрізноманітніший контент у вигляді інформаційних повідомлень, заміток, нарисів, репортажів, інтерв'ю, багатьох інших видів та форматів. Сьогодні жанри сучасної журналістики є цілісною і розвиненою системою.

Жанри – це комунікативні канали для певного змісту інформації. Неправильно пов'язувати жанр лише з формою журналістського твору, хоча б і такою, що склалася в глибинах історії й стабілізувалася в своїх структурних ознаках. Жанр – це певним чином окреслений зміст, що «відшукав» найбільш зручну форму для свого втілення [5, с.367].

Унаслідок тривалого історичного розвитку в журналістиці утворилося три жанрові єдності: інформаційна, аналітична та публіцистична [5, с. 377].

До інформаційних жанрів журналістики можна віднести замітку, репортаж, інформаційну кореспонденцію, бліц-звіт, запитання-відповідь, інформаційне інтерв'ю, некролог.

Замітка — жанр інформаційної журналістики. Основою замітки є новина, яку журналіст описує, відповідаючи на запитання: «що трапилось?», «де трапилось?», «коли це трапилось?», «хто брав у цьому участь?», «як це

трапилось?», «чому це трапилось?»[1]. Остання запитання є необов'язковим для цього типу.

Слово «замітка» означає: «звернути на щось увагу, виділити одне явище із низки інших явищ, фактів, тобто не пропустити щось важливе, помітити, відзначити» – говорить В. Пельт [7].

Основними рисами замітки є :

- лаконічність, читач повинен отримати загальне уявлення про подію, що сталася за її основними ознаками;

- оперативність, подія має бути описана і оприлюднена якомога швидше. На думку І. Куляса, «неоперативно подана новина одразу викликає підозру в політичній ангажованості... до того ж є небезпека, що „спізнена“ новина дезорієнтує читача й може підштовхнути його до хибної дії» [2].

- побудова за шаблоном, щодо структури замітки існують досить жорсткі умови. Г. Штромайер зазначає, що замітка будується із трьох блоків:

1. Суть

2. Джерела і подробиці

3. Передісторія (бекграунд) і контекстні зв'язки [8].

Замітка вважається базовим журналістським жанром, вона виступає «атомом, з якого згодом конструюються інші газетні матеріали»[3].

Репортаж — це інформаційне повідомлення, розповідь в періодичних виданнях, у радіо- і телепередачах про важливі події суспільного життя, а також мистецької та літературної дійсності. Іншими словами, йдеться про повідомлення кореспондента безпосередньо з місця події. Репортаж зображує

події (або переживання героя). І функція репортера тут – спостерігати за хронологією, перебігом події.

Основними ознаками репортажу є:

2. наочність, що проявляється у предметному описі деталей, відтворенні дій та вчинків, наведенні подробиць;
3. послідовне зображення події;
4. документальність;
5. активна роль особистості репортера.

Існує поділ репортажів на 3 групи :

6. подієві (новинні);
7. тематичні;
8. **постановочні** (здійснюються за сценарієм, як **постановка** в театрі)[9].

Коли йдеться про подієвий репортаж, перед новинарем постає завдання: передати інформацію про подію якомога оперативніше, точно, достовірно, з балансом думок, точок зору (якщо є така потреба), відокремленням фактів від коментарів, повнотою, тобто з подачею бекграунду. Наприклад, репортажі із політичних, економічних чи громадських заходів, форумів, із лінії фронту чи деокупованих територій, а також спортивних змагань, концертів тощо.

Тематичний репортаж часто пов'язаний з дослідженням репортером певної нагальної проблеми. Наприклад, реформа вищої школи. На прикладах кількох ЗВО можна зробити порівняння, узагальнення позитивних чи негативних тенденцій, змін щодо умов діяльності університетів тощо.

І постановочний репортаж, або так звана «змодельована ситуація», де журналіст є організатором, а інколи й, певним чином, провокатором (звісно, у найбільш прийнятному розумінні цього дійства) задля отримання необхідних результатів.

Інтерв'ю – це розмова журналіста з одним, або кількома спікерами задля отримання коментаря, пояснення, інформації щодо суспільно важливих, резонансних тем. Термін «інтерв'ю» має кілька значень:

1. Метод збирання та поширення інформації.
2. Журналістський жанр інформаційної групи.
3. Портретне інтерв'ю як окремий різновид жанру.

Інтерв'ю є головним методом отримання репортером фактів, сутність якого полягає в здобутті новин і повідомлень завдяки усному спілкуванню суб'єкта (кореспондента) з об'єктом (науковцем, спортсменом тощо)[6].

Можна виділити такі типи інтерв'ю за способом і метою отримання інформації:

- Інтерв'ю на робочому місці;
- Вдома в об'єкта;
- Інтерв'ю в редакції;
- Інтерв'ю телефоном;
- Інтерв'ю в інтер-ситуаціях (під час прогулянки, увечері тощо);
- Інтерв'ю не для запису (але інформацію отриману під час бесіди, можна використати); !!!

- Інтерв'ю не для запису й використання (його мета – розібратися в темі, або ж вийти на інші джерела інформації) [6].

Дивлячись на структуру тексту, можна виокремити такі види інтерв'ю:

- Інтерв'ю-монолог, текст від особи, що відповідає на запитання сформульоване журналістом на початку матеріалу.

- Інтерв'ю-діалог, виглядає як бесіда за схемою «запитання-відповідь», водночас з основними можна ставити й уточнюючі додаткові запитання.

- Інтерв'ю-полілог, має вигляд бесіди одразу декількох співрозмовників на одну тему.

Кореспонденція – це жанр, у якому на обмеженому конкретному життєвому матеріалі розглядається певна тема, ставиться проблема та пропонується її розв'язання. Походить від латинського слова "correspondeo", що в перекладі українською мовою означає "повідомляю".

За дослідником В. Карпенко, кореспонденція – це найпоширеніший та найдавніший газетний жанр, у якому аналізується, як правило, окремий факт, явище, подія. На відміну від репортажу, що показує шматочок життя, кореспонденція його аналізує та узагальнює. Автор не тільки повідомляє факти, а й узагальнює та робить логічні висновки; не тільки розповідає, що сталося чи відбувається, а й намагається розібратися в причинно-наслідковому зв'язку. Кореспонденція, зазвичай, пишеться за такою схемою: спочатку подаються факти, персоніфікація (на прикладі героя чи героїні), описується тема, проблеми, прогнозується до чого це може призвести; показується, як це сприймається владою чи суспільством. Обсяг тексту обумовлений характером й актуальністю теми, явища, факту, але не повинен перевищувати оптимальний розмір. Орієнтир для досвідченого журналіста є

очевидним – зміст та форма мають органічно доповнювати одне одного. Кореспонденція завжди має персоніфікованого автора, чие прізвище зазначається під матеріалом. Від інформаційних жанрів кореспонденція відрізняється тим, що в ній не тільки описуються факти, а й розкривається їх суть, внутрішній сенс; не тільки повідомляються подробиці, а й дається повна картина події... [4].

Часто на сторінках газет, а також в онлайн-виданнях можемо спостерігати специфічну інформацію. Некролог – це повідомлення, що сповіщає про смерть людини та зазвичай надає стислий життєпис й інформацію про поховання. Від кримінальних новин, вона відрізняється тим, що просто повідомляє аудиторію про смерть конкретної людини, надаючи ключові факти біографії (місце навчання, нагороди, досягнення).

2. Журналістські стандарти

Кожен професійний журналіст розуміє, щоб стати кваліфікованим співробітником необхідно знати та дотримуватися стандартів, що є наріжним каменем основ та принципів журналістики.

Будь-яка інформація, що подається глядачам або читачам новин повинна відповідати таким стандартам інформаційної журналістики як:

- оперативність,
- точність,
- достовірність,
- повнота подачі,
- збалансованість,
- відокремлення фактів від думок,
- доступність подачі інформації.

Ці стандарти повинні дотримуватися не вибірково, а у комплексі та взаємодії. У випадках, коли одночасне дотримання двох різних стандартів є неможливим, слід розставляти пріоритети відповідно до положень цих стандартів [11, с.5].

Щодо оперативності, то кожен журналіст прагне аби новина повідомлялась аудиторії якомога швидше, максимально скорочуючи час від моменту події до її публікації. Щоб досягти оперативності, не достатньо стежити ретельно за подіями, публікаціями в інших медіа, варто ще й спеціалізуватись у певній сфері, галузі, тематиці. Це допоможе бути обізнаним та компетентним, а отже, швидко орієнтуватися на місці події, структурувати сюжет, інформаційне повідомлення, розуміти якого фактажу вже досить, а якого можливо ще бракує, недостатньо, шукати джерела задля верифікації інформації тощо.

Прагнення до оперативної подачі новини не повинно призводити до порушення будь-якого іншого стандарту, особливо ж – стандартів точності та достовірності подачі інформації. Є неприпустимим задля оперативності подавати в ефір не перевірену належним чином інформацію! [11, с.6].

«Під час конфлікту головним обов'язком журналіста є ретельна перевірка інформації у незалежних один від одного джерелах. Також, збір компетентних коментарів щодо подій і поточних процесів. Наприклад, в інформаційних жанрах особливу увагу слід приділяти емоційному забарвленню журналістських матеріалів. Тобто вони не мають його нести» – зауважив Володимир Мостовий» [13].

Під стандартом точності подачі інформації розглядається те, що будь-який повідомлений факт повинен відповідати реальному факту, а будь-яку думку необхідно точно і без відриву від контексту цитувати. Від дотримання цього стандарту залежить правдивість вашої новини.

Висловлювання людей повинні цитуватися або переказуватися без спотворення первинного змісту, зазвичай дослівно, допускається лише правка відвертих мовних помилок, але без спотворення змісту сказаного людиною [11, с.6].

Будь-яка особа, що надає журналісту певну інформацію, може бути недостатньо компетентною, а може й свідомо подавати неправдиву інформацію. Тому, повідомляти про факти, яких журналіст не бачив на власні очі, або ж про факти, відомі лише зі слів сторонньої особи, можна лише перевіривши їх щонайменше у двох реальних джерелах інформації, тобто у безпосередніх учасників події або в компетентних щодо цієї події установах. У будь-якому разі, якщо у редакції є сумніви в точності певної інформації, а перевірити її з певних причин неможливо, від такої інформації слід відмовлятися, якою б цікавою вона не виглядала. Що більш сенсаційною чи скандальною виглядає інформація – то ретельнішою має бути її перевірка! [11, с.6].

Будь-яка інформація, що подається читачам, повинна мати авторитарне джерело походження, тобто будь-яку фактичну інформацію журналісти редакції отримують, побувавши на місці, від учасників, очевидців самої події або компетентних щодо теми експертів. Подаючи будь-яку новину, слід повідомляти глядачам джерело її походження. Що більш сенсаційною є новина, то важливішим є посилання на авторитетне джерело інформації. До будь-якої інформації слід ставитися зі зваженим скептицизмом і докладати зусилля до її ретельної перевірки в різних і безумовно компетентних щодо новини джерелах. Інформацію завжди слід прагнути отримувати з першоджерела (лише якщо це є неможливим – з того джерела, яке стоїть найближче до оригіналу) [11, с.9].

Незалежно від форми подачі новини, репортер має давати глядачу (читачу, слухачу) відповідь на чотири питання :

1. Що сталося?
2. Де це сталося?
3. Коли сталося?
4. Як та за яких обставин це сталося?

Саме відповіді на ці запитання є алгоритмом журналістських розслідувань. Якщо йдеться про розширене повідомлення, то окрім відповідей на основні запитання, необхідно розповісти та розкрити все, що може цікавити глядача з приводу даної новини. Слід подавати всі вагомні подробиці та обставини.

Безумовно важливим чинником є збалансованість інформаційного повідомлення, від якої залежить неупередженість журналіста в будь-якій конфліктній ситуації.

У репортажах про конфліктні ситуації необхідно дати змогу кожній стороні конфлікту повноцінно викласти свою позицію (за щось / проти чогось) і аргументацію позиції (чому за / чому проти), якщо вона без цього буде незрозумілою глядачу. В журналістському розслідуванні сторонам дається можливість викласти детальну і глибинну аргументацію їх позицій. Викладаючи позиції сторін конфлікту, журналісти повинні прагнути подавати їх без жодних переваг (хронометражних, емоційних, способом подачі тощо) будь-якій із сторін. Переважною формою подачі позицій є синхрони (пряма мова) представників сторін. Цитування є припустимим лише як виняток, у тих випадках, коли з різних причин нема змоги записати пряму мову на камеру чи телефоном [11, с.11].

Подаючи інформацію, журналістам необхідно чітко відокремлювати виклад фактів від думок, позначаючи при цьому автора кожної суб'єктивної думки. Будь-яка інформація не повинна містити в собі журналістських оцінок, адже журналіст є спостерігачем, а не учасником події, яку буде

описувати. Будь-яка суб'єктивна думка, оцінка людей обов'язково подається із зазначенням автора.

Журналістам новин (ведучим у студійних текстах і репортерам у прямих включеннях чи репортажних сюжетах) категорично заборонено коментувати факти, які вони подають у своєму матеріалі, або ж подавати чийсь думку як свою. Також заборонено давати власні оцінки фактам, явищам, подіям та персонам, про які йдеться у журналістському тексті (у студійній підводці, за кадром або у стендапі) [11, с.18].

Ведучі, редактори і репортери послуговуються нормативною українською мовою. Перевага віддається грамотній розмовній мові. Будь-яке повідомлення складається переважно з простих речень, усім відомих понять. У текстах слід безумовно уникати:

1. Канцелярської мови;
2. Слів іншомовного походження (майже завжди є відповідний український заміник);
3. Термінології, професійного та іншого жаргону (якщо їх вжиток є принциповим для розкриття теми, їх слід зразу докладно пояснювати);
4. Діалектизмів (якщо вони є необхідними за змістом, їх також слід відразу ж пояснити);
5. Архаїзмів та архаїчних форм словотворення (чинною є сучасна мовна норма);
6. Штампів та слів-паразитів (у будь-якому разі).

Слід дуже обережно ставитися до:

1.Фразеологізмів, ідіом та образності (вони ускладнюють сприйняття інформації на слух, крім того майже завжди несуть у собі оцінку, що є порушенням стандарту відокремлення фактів від думок);

2.Омонімів (на слух гра омонімами сприймається надзвичайно важко).

Абревіатури (крім гарантовано загальноновживаних) – слід розшифровувати (якщо потрібно – пояснювати), щонайменше, при першій згадці в матеріалі [11, с.20].

Відхилення від журналістських стандартів призводить до етичної відповідальності, а в деяких випадках і юридичної. Адже при вживанні неточностей, неправдивої інформації або некоректної оцінки, особа, про яку йшлося, має право звернутися до суду. Звісно, недотримання стандартів може виникнути несвідомо або мимохіть, однак де-юре це не убезпечує журналіста від правових наслідків.

Свідоме порушення стандартів може бути елементом редакційної політики. В одному випадку може йтися про надмірну емоційність повідомлень, порушення етики щодо вразливих груп, зображення сцен насильства тощо. Це як нечесна гра, де порушення правил дає переваги: зростання рейтингу каналу, його впізнаванності. Наприклад, 5 канал намагався привернув увагу сюжетом про вбивство ватажка сепаратистів Михайла Толстих (більш відомого як Гіві), застосувавши стилістику чорного гумору. Але це є порушенням професійних та етичних стандартів, адже глумлення над вбитими неприпустиме, навіть якщо йдеться про смерть терористів чи сепаратистів.

Інший мотив — відстоювання інтересів власника каналу чи ситуативне обслуговування інтересів різних груп впливу. Перший тривожний дзвіночок щодо таких новин — порушення балансу [14].

Утвердження відповідальності журналіста перед суспільством за контент в мас-медіа є наскрізним у класичній праці Ф. Сіберта, У. Шрамма та Т. Пітерсона «Чотири теорії преси» [10].

Варто оцінювати новиний контент за дотриманням основних журналістських стандартів, щоб уникати маніпуляцій, пропаганди та вміти відрізнити якісні медіа від непрофесійних.

3. Аналіз авторської добірки новинних матеріалів

Кваліфікаційна робота містить авторську добірку новинних матеріалів, що складається з 4 робіт :

- «Музика для медиків»;
- «Першість усупереч карантину»;
- «У міграційній службі Шостки одночасно можна оформити два паспорти»;
- «У Шостці планують перейменувати ряд вулиць».

Репортаж № 1. «Музика для медиків»

Матеріал про концерт під стінами Шосткинської центральної лікарні з нагоди професійного свята медиків.

Герої матеріалу: оркестр військової частини, міський голова Микола Нога, головний лікар Олег Штогрин, глядачі та медики.

За способом трансляції репортаж фіксований, бо спочатку був записаний на відеоносії, а потім вийшов в ефір. За типом звукового супроводу репортаж синхронний, тобто одночасно фіксує зображення і звук. За способом викладу матеріалу є коментованим.

Інформаційний привід для репортажу – святкування професійного дня медиків в умовах пандемії, нагорода кращих лікарів за досягнення та

демонстрації нового обладнання, а саме апарата штучної вентиляції легень для інфекційного відділення, гістероскопа в гінекологічному відділенні. Тема є актуальною, оскільки основна аудиторія каналу – це жителі міста Шостка.

Оркестр військової частини влаштував концерт просто під стінами Шосткинської центральної лікарні. У такий незвичний спосіб військові музиканти вирішили віддячити медикам за їх щоденну виснажливу працю. До віншувань також приєднався й міський голова Микола Нога, подякувавши людям у білих халатах за сумлінне виконання службових обов'язків під час пандемії, вручив медичним працівникам від місцевого органу самоврядування грамоти й технічне обладнання для лікарні. Подія відбулася зранку у сквері Шосткинської ЦРЛ. Кульмінацією свята стало вручення нагород, відвідання учасниками заходу нових палат та показ сучасного обладнання. Момент виступу військового оркестру передає промовистий лайф, адже такий подарунок не залишив байдужими як медиків, які були присутні на святі, так і тих, хто чергував у відділеннях. Останні навіть попросили своїх колег передати військовим побажання щодо композиції на біс.

Олег Штогрин також зазначив, що такі сюрпризи – гарна мотивація працювати й надалі заради людей. Задум матеріалу полягав у тому, щоб привернути увагу населення до лікарів, котрі почасти, попри тяжкі умови праці, залишаються оптимістами, відданими покликанню, клятві Гіпократа.

Щодо дотримання стандартів:

- оперативність, новина була показана глядачам наступного дня після святкування;
- точність, всі повідомлені факти відповідають реальності та є процитованими;
- достовірність, кожен факт має надійне першоджерело інформації;

- повнота подачі, репортаж відповідає на поставлені питання (що сталося – святкування дня медичного працівника; де сталося – у сквері Шосткинської ЦРЛ; коли сталося – зранку 21 червня);
- збалансованість, було відображено думку різних учасників події: міський голова Микола Нога, головний лікар Олег Штогрин, начальник оркестру військової частини – Іван Макагон;
- відокремлення фактів від думок, усі закадрові коментарі кореспондента були відокремлені від коментарів учасників (думка останніх подавалася синхронами).
- доступність подачі інформації, перевага віддається нормативній розмовній мові, повідомлення складається з простих речень, усім відомих понять.

Репортаж №2 «Першість усупереч карантину»

Матеріал про творчі перемоги вихованців колективу «Любисток» за умов пандемії.

Герої матеріалу: керівник народного фольклорного ансамблю «Любисток» Тетяна Стегайло, вихованка колективу Олеся Сочан та її мама Наталія Сочан.

За способом подачі в етер репортаж фіксований, адже спочатку був записаний на відеоносії, пройшов етапи оброблення: начитки тексту, монтажу тощо, та лиш потім з'явився в етері каналу. За типом звукового супроводу репортаж синхронний, тобто одночасно фіксує зображення і звук. За способом викладу матеріалу є коментованим.

Сюжет про здобутки народного ансамблю «Любисток» під час пандемії, зокрема, інтерв'ю з маленькою вихованкою колективу Олесею Сочан, яка **брала** участь у конкурсі «Поціловані Богом», де посіла перше місце з віршем «Я – українка». Окрім, важливості інформаційного приводу:

точного донесення фактажу, була ще й інша мета – популяризація творчості та освіти в домашніх умовах. Бо ж, перемога – це результат надзвичайних зусиль і вихованки, і, зрештою, всього колективу. А коли праця ще й отримала заохочення – приємніше вдвічі.

Дотримання стандартів у репортажі:

- оперативність, новина була показана аудиторії вчасно у прайм-таймі;
- точність, всі повідомлені факти відповідають реальності, є процитованими та здобутими від першоджерела;
- достовірність, кожен факт має надійне й перевірене джерело інформації;
- повнота подачі, репортаж відповідає на всі доцільні у такому випадку запитання (що сталося?–перемога колективу «Любисток» одразу в трьох онлайн-конкурсах, нагорода Олесі Сочан в конкурсі «Поціловані Богом»; як сталося? – в онлайн-форматі);
- збалансованість, було відображено думку різних сторін події, а саме: переможниці Олесі Сочан, її мами Наталії Сочан про підготовку до творчого заходу в домашніх умовах, керівника ансамблю Тетяни Стегайло щодо конкурсних форматів;
- відокремлення фактів від думок, усі закадрові коментарі автора матеріалу були відокремлені від коментарів учасників.
- доступність подачі інформації, перевага віддається літературній розмовній мові, повідомлення складається з простих речень, усім відомих понять.

Замітка №1 «У міграційній службі Шостки одночасно можна оформити два паспорти»

Темою замітки є повідомлення про нову послугу у міграційній службі Шостки. Актуальність обумовлена тим, що читачі сайту – шосткинці, містяни, тож новина для них буде корисною.

Окрім текстової інформації публікація ілюструється фотографіями, які органічно доповнюють зміст та дозволяють краще зрозуміти тему. За допомогою шрифту виокремлюється суть повідомлення, таким чином читачі одразу звертають увагу на головне, та й текст у такій подачі сприймається легше.

Завданням автора замітки є інформування громадян про нову послугу, з акцентом на подробиці, деталі.

Основним фактам передуює лід (короткий виклад журналістського матеріалу). Він має анонсувати новину, зацікавивши, привернувши увагу читацької аудиторії.

Замітка № 2 «У Шостці планують перейменувати ряд вулиць»

Темою замітки є **заклик** (пропозиція) до містян відмовитися від радянської спадщини–російських назв вулиць, бібліотек, а також пам'ятників, монументів російським діячам, котрі жодного **відношення** не мали і не мають наразі до України, натомість варто увіковічнити своїх героїв, видатних українців. Актуальність теми очевидна, адже вже понад сто днів як Україна живе в умовах воєнного стану, спричиненого повномасштабним вторгненням країни-агресора РФ, сотні, тисячі загиблих, невпинні обстріли мирного прикордоння, а в цей час ми вшановуємо представників країни-окупанта.

Окрім тексту подаються ще й світлини, які виразно пояснюють, доповнюють зміст замітки. Знову ж таки, за допомогою шрифтів важлива інформація виокремлюється. Після заголовку перед основним текстом – лід,

функція якого зорієнтувати читача у змісті матеріалу, своєрідний «гачок», зачіпка задля привернення уваги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойд Е. Ефірна журналістика. Технології виробництва ефірних новин. — К., 2007
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навчальний посібник / За загал. ред. В. Ф. Іванова. — К.: Академія української преси, 2004
3. Василенко М. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі: Монографія / Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. — К., 2006
4. Карпенко В. Журналістика: основи професійної комунікації. - К.: Нора-Прінт, 2002..
5. Михайлин І. Л. Основи журналістики, 5-те видання, перероблене та доповнене, Київ, «Центр учбової літератури», 2011
6. Назарченко Г.І. Інформаційні жанри журналістики: Навчальний посібник. Частина 1 – К.: НАУ, - 2010
7. Пельт В. Заметка как газетный жанр. Учебно-методическое пособие. — М.: Издательство МГУ, 1985
8. Штромайер Г. Політика і мас-медіа
9. Яковець А. Телевізійна журналістика: теорія і практика/Підручник. — К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007

10. Sibert E.S., Peterson T. and Schramm W. Four Theories of the Press: The Authoritarian, Libertarian, Social Responsibility, and Soviet Communist Concepts of What the Press Should Be and Do. Urbana. University of Illinois, 1956

11. Стандарти інформаційного мовлення публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» ПАТ «НСТУ» 2017 р. № 19

12. Будівська Г. Журналіст на війні – патріот чи професіонал? [Електронний ресурс]/Г. Будівська. – Режим доступу: <https://ua.ejo-online.eu/category/media-i-politika>

13. Журналістика під час війни: як треба, як має бути і як неможливо. - Режим доступу : <https://www.aup.com.ua/zhurnalistika-pid-chas-viyni-yak-treba-yak/>

14. Онлайн-курс «Новинна грамотність». - Режим доступу: <https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ

1. Музика для медиків

Оркестр військової частини влаштував концерт просто під стінами Шосткинської центральної лікарні. В такий незвичний спосіб військові вирішили віддячити медикам за їх щоденну тяжку працю. З подробицями – кореспонденти ТВ-Кур'єру.

ВІДЕО.

Кор. з\к: З самого ранку у сквері Шосткинської ЦРЛ багатолюдно. Переважна більшість людей в білих халатах. Медики з різних міських закладів охорони здоров'я зібралися на урочистості з нагоди їх професійного свята, яке цьогоріч 21 червня. З вітальним словом до медичних працівників звернувся міський голова Микола Нога. Очільник Шостки подякував людям у білих халатах за їх нелегку працю в умовах пандемії.

К:10301 Синхрон. Микола Нога – міський голова Шостки.

00:17 «Немає нічого ціннішого у людини за здоров'я, і ви стоїте на стражі цього здоров'я, цей рік видався значно складніший. І я хочу висловити вам щирі слова вдячності від всієї нашої громади за те, що ви стійко боритесь, не тільки з усіма болячками ... а ще й додатково з **коронавірусом**. Ця робота у вашому лікувальному закладі побудована на високому».

Кор. з\к: Варто зазначити, що вперше святкування Дня медика в Шостці пройшло просто неба. Корективи внесла пандемія **коронавірусу**. Однак новий формат урочистостей відкрив і нові можливості. Музичний подарунок медичним працівникам підготував оркестр військової частини.

К: 8401 Синхрон. Іван Макагон – начальник оркестру військової частини.

0:20 «У нас буде такий експромт, твори зарубіжних композиторів, більше веселі ... і сучасні і традиційно джазові» 0:52

Кор. з\к: Такий подарунок не залишив байдужими як медиків, які були присутні на святі, так і тих, хто чергував у відділеннях. Останні навіть попросили своїх колег передати військовим побажання щодо композиції на біс.

К: 15101 Синхрон. Олег Штогрин – головний лікар Шосткинської ЦРЛ.

3:33 «Вони дві мелодії зіграли, а наші люди почули, хто дивився з вікна не зміг вийти, попросили одну мелодію під заказ, не знаю де вони її чули...Напевно сподобалась мелодія, десь вони її чули у виконанні цього оркестру» 3:45

Кор. з\к: Олег Штогрин також зазначив, що такі сюрпризи – гарна мотивація й надалі працювати задля людей.

К: 15101 Синхрон. Олег Штогрин – головний лікар Шосткинської ЦРЛ.

2:58 «Це для нас приємний сюрприз, ми вдячні нашій в/ч, вдячні музикантам оркестру військового, тому що, ви знаєте, зараз мало місця для свята у зв'язку з карантинном... 3:55 Це нам піднімає настрій, бажання працювати і взагалі жити» 3:59

Кор. з\к: Принагідно до Дня медика Шосткинська ЦРЛ отримала нове обладнання, а саме – апарат штучної вентиляції легень для інфекційного відділення, і гістероскоп для гінекології. Крім цього, в хірургії спільними зусиллями міської влади та підприємців відремонтовано 2 палати: дво- і шестимістні.

К: 15101 Синхрон. Олег Штогрин – головний лікар Шосткинської ЦРЛ.

0:42 «Відремонтовано одну палату маленьку, вже повністю вона готова до заселення, а велика палата– закінчується, залишилось застелити лінолеум і вона готова до заселення. Замінені вікна, сантехніка». 0:55

Кор. з\к: Варто зазначити, що в Шостці – понад 1000 медиків. Це працівники закладів охорони здоров'я первинної і вторинної ланки. Більшість із них цього дня були відзначені грамотами міської та обласної влади. Тетяна Тупікова, завідувач інфекційним відділенням, отримала найвищу нагороду Шостки, відзнаку Шосткинської міської ради.

Кінець відео.

2. Першість усупереч карантину

Студія ведучий в/к: Вихованці народного фольклорного ансамблю «Любисток» не полишають свою улюблену справу та доводять – ніщо не може бути перешкодою для творчості. Про їхні успіхи дізнавались наші журналісти.

ВІДЕО.

Кор. з\к: Маленька, але дуже артистична. Так **МОВИТЬ** про свою вихованку Тетяна Стегайло, керівник народного фольклорного ансамблю «Любисток». Олеся Сочан дійсно дуже любить брати участь у конкурсах. І мама разом з керівником її в цьому радо підтримують. Так і цього разу, натрапивши на оголошення у Фейсбучі про міжнародний багатожанровий телефестиваль, вони одногосно вирішили – потрібно спробувати.

DV002501 Синхрон. Олеся Сочан – вихованка народного фольклорного ансамблю «Любисток».

0:15 «Я брала участь у конкурсі «Поціловані Богом». Я зайняла перше місце. ... Мені сподобалось ... Я розповідала вірш «Я – українка». 0:36

Кор. з\к: Олеся була в категорії учасників 4 – 7 років. Вона дуже радіє з приводу перемоги в номінації «художнє читання». Адже найголовніше в будь-якій справі – отримувати від цього задоволення. Для дитини ж – це особливо важливо.

DV003501 Синхрон. Тетяна Стегайло – керівник народного фольклорного ансамблю «Любисток».

0:19 «Вона дуже активна. В неї, – як я кажу, – щасливі очі. Це те, що й треба, щоб дитина посміхалася, щоб вона раділа». 0:28

Кор. з\к: У супереч карантину, конкурси та фестивалі відбуваються. І все завдяки переходу в онлайн формат.

DV002901 Синхрон. Наталія Сочан – мама переможниці.

0:15 «Цей конкурс проходив дистанційно. Ми відправили відео нашого вірша і потім чекали оцінок журі». 0:21

Кор. з\к: Не лише Олеся радіє перемозі. Пані Тетяна разом зі своїм талановитим колективом «Любисток» теж щасливі. Адже вперше, взявши участь одразу в трьох онлайн конкурсах, вони отримали перемогу.

DV003501 Синхрон. Тетяна Стегайло – керівник народного фольклорного ансамблю «Любисток».

1:47 «Ми перемогли, зайняли гран-прі у двох конкурсах. Це в Києві проходив, Marine Fantasy конкурс, а також «Талановиті діти України». ... А третій конкурс Львів проводив – «Самоцвіти». Теж відомий такий конкурс. І вперше ми взяли дистанційно участь й отримали перше місце». 2:17

Кор. з\к: Дуже велика кількість дітей з різних регіонів України долучаються до дистанційних фестивалів. Зокрема, в багатожанровому фестивалі «Самоцвіти» взяло участь 162 колективи, з них 13 фольклорних. Організатори надали вільний доступ до відеоробіт учасників.

DV003501 Синхрон. Тетяна Стегайло – керівник народного фольклорного ансамблю «Любисток».

5:34 «Щоденно було розподілено. Одного дня передивляється журі. Далі все це виставлялося в Інтернеті. Кожен міг подивитися, як виступає цей чи інший колектив. І це, я вважаю, плюсом». 5:51

Кор. з\к: Перемога – це результат копіткої праці. А коли ця праця має заохочення – приємніше вдвічі. Так, за гран-прі народний фольклорний ансамбль «Любисток» отримав винагороди у двох фестивалях «Самоцвіти» та «Талановиті діти України».

DV003901 Синхрон. Тетяна Стегайло – керівник народного фольклорного ансамблю «Любисток».

0:27 «Це сертифікат на участь, безкоштовну участь у конкурсі, який буде за кордоном. Це дуже приємно. Там на 1000 євро». 0:36

Кор. з\к: Як батьки, так і керівник ансамблю зупинятися на досягнутому не збираються. Попереду ще участь у багатьох фестивалях, зокрема, й за кордоном. Тому всі з нетерпінням чекають закінчення карантину, щоб засвідчити свої таланти вже на міжнародному рівні.

Кінець відео.

3. У міграційній службі Шостки одночасно можна оформити два паспорти

У міграційній службі Шостки одночасно можна оформити паспорт громадянина України у формі ід-картки та паспорт громадянина України для виїзду за кордон. Державна міграційна служба України з 22 травня 2022 року запровадила пілотний проєкт для одночасного оформлення ід-картки та закордонного паспорта.

Завідувач сектору оформлення документів Шосткинського відділу ДМС України у Сумській області Анна Носкова повідомляє: «Для оформлення потрібні оригінали паспорта громадянина України, код ідентифікаційний, сплачена квитанція; документи про шлюб, якщо це зміна прізвища; закордонний паспорт старий, якщо він підлягає обміну».

733 гривні коштує закордонний паспорт, 372 гривні - внутрішньоукраїнський

Отримати дану послугу можуть всі **охочі**, починаючи з 14-річного віку, при цьому під час отримання подвійної послуги при документуванні підлітків вперше сплачується лише адміністративний збір за закордонний паспорт, внутрішній паспорт оформлюється **безплатно**.

Нова послуга націлена на спрощення процедури документування громадян, особливо тих, які постраждали від агресії РФ.

Оскільки на сьогодні сайт не працює в повному обсязі, зареєструватися можливо через термінал або безпосередньо в Шосткинському територіальному підрозділі. Для оформлення документів достатньо 15 хвилин.

Отримати дану послугу громадяни України можуть **щобудня** – від вівторка до суботи з 10: 00 до 14:00.

<https://shostkanews.city/articles/214978/u-migracijnij-sluzhbi-shostki-odnochasno-mozhna-oformiti-dva-pasporti->

4. У Шостці планують перейменувати ряд вулиць

Частина плану **Путіна** – стерти українську ідентичність, те що робить країну та її людей унікальними. Ми в свою чергу маємо відмовитись від **російського (радянського)** спадку у вигляді вулиць,

бібліотек та пам'ятників російським діячам, які жодного **відношення** не мали до України. У Шостці є ініціативна група, яка закликає відмовитись від назв, що мають російське походження.

В українських містах досі залишаються російські назви, незважаючи на третій місяць обстрілів російською армією нашої держави.

Багато міст вже розпочали дерусифікацію і звільняються від російсько-радянського культурного простору

Громадський активіст Віктор Громило переконаний, що прибрати Росію з наших вулиць потрібно було ще після проголошення Незалежності України. «Так історично склалося, що будь-яка країна-агресор, коли приходять на чужу землю, вона, перше, що робить – руйнує фундамент, на якому стоїть та нація, яку вони хочуть поработити», – пояснює Віктор. Також він зазначає, що необхідно закарбувати наших місцевих героїв, про яких невідомо широкому загалу.

Член міжнародного товариства з прав людини Михайло Скорик разом з однодумцями склали лист на ім'я міського голови, у якому запропонували перелік вулиць, що увіковічують російських діячів і відповідно нові назви, які вшановують українських.

За словами Михайла Миколайовича у Шостці є 52 вулиці, які необхідно перейменувати.

Наприклад, вулицю Робочу пропонують перетворити у Захисників України, вулицю Чехова перейменувати у Марко Вовчок, але вирішувати це питання потрібно колегіально під час широкого обговорення. Думки пересічних шосткинців з цього приводу є неоднозначними.

Відповідні проекти рішень будуть винесені на засідання виконавчого комітету та сесію Шосткинської міської ради.

<https://shostkanews.city/articles/215242/u-shostci-planuyut-perejmenuvati-ryad-vulic>

ВИСНОВКИ

У процесі виконання дипломної роботи мною було опрацьовано теоретичний матеріал щодо вивчення інформаційних жанрів журналістики, а також дотримання журналістських стандартів. Було створено чотири новинні матеріали, які були використані для аналізу авторської добірки, а саме:

- «Музика для медиків»;
- «Першість усупереч карантину»;
- «У міграційній службі Шостки одночасно можна оформити два паспорти»;
- «У Шостці планують перейменувати ряд вулиць».

Ці матеріали були оприлюднені на сайті <https://shostkanews.city/articles/215242/u-shostci-planuyut-perejmenuvati-ryad-vulic>.

У роботі були виконані всі поставлені завдання: опрацьована теоретична база; створені та охарактеризовані особливості власних журналістських творів.

У дипломному проєкті досліджено, що дотримання стандартів є надто важливим правилом для журналістів, бо їх порушення призводить до етичної відповідальності, а в деяких випадках і юридичної. Варто додати, що оцінювати новини необхідно обов'язково за дотриманням стандартів, для того, щоб уникати маніпуляцій, ворожої пропаганди, фейків та вміти відрізнити якісні медіа від неякісних. Адже при вживанні неточностей, неправдивої чи наполовину правдивої інформації, або ж некоректної оцінки, власних суджень, людина, про яку йшлося, має право звернутися до суду. Звісно, недотримання стандартів може виникнути несвідомо або мимохіть, але брак професіоналізму, часу на оброблення фактів, інше, не звільняє журналіста від відповідальності.